

๒๐๖
กค. ๒๒ ก.ย. ๖๙
รท. ๒๕.๐๗

ที่ กษ ๐๓๓๐/๖๓๕๙๐

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๒ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้นำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
 ๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ครั้งที่ ๖/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๘
 ๓. สรุปมติและข้อสั่งการในการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๘
 ๔. หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๗/๓๔๗๗ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๘
 ๕. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
 ๖. เอกสารประกอบการพิจารณา เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๘) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายยศชนัน วงศ์สวัสดิ์) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด สรุปดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย เป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยและเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำออกจากพื้นที่เหนือเขื่อนเจ้าพระยาผ่านแม่น้ำป่าสักลงสู่อ่าวไทย รวมทั้งเป็นโครงการลงทุนขนาดใหญ่อาจมีผลกระทบหลายด้านทั้งด้านงบประมาณ ด้านการจัดหาที่ดินเพื่อการก่อสร้าง จึงต้องใช้ระยะเวลาและการบูรณาการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เพื่อให้สามารถดำเนินงานแล้วเสร็จเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติตามมาตรา ๔ (๘) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๘ ได้มอบหมายให้กรมชลประทานเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการดำเนินโครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย และตามหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๗/๓๔๗๗ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๘ โดยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ได้พิจารณาแล้ว...

ได้พิจารณาแล้วมีมติ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๙ เสนอแนะให้กรมชลประทานดำเนินการในโครงการ คลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย โดยให้เร่งรัดการจัดหาที่ดินช่วงแผนงานที่ ๒.๒ พร้อมประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับรูปแบบการก่อสร้างให้สอดคล้องกัน อีกทั้งให้จัดตั้งคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการโครงการฯ เพื่อแก้ไขปัญหาการตัดกันของโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนตรวจสอบและจัดทำ แผนการโยกย้ายประชาชนผู้ได้รับผลกระทบอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด แนวทางการใช้ประโยชน์จากโครงการเพื่อสร้างผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และประสานกระทรวงการคลัง สำนัก งบประมาณ ตลอดจนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแหล่งเงินลงทุน พร้อม จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของโครงการต่อไป

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โปรดพิจารณาเสนอเรื่องนี้ ต่อคณะรัฐมนตรีโดยด่วน เพื่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทาน สามารถเริ่มดำเนินโครงการ คลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย ได้ตามแผนที่วางไว้

๓.สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว โครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย เป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยและการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ กลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บท การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย โดยมีรายละเอียดสรุปโครงการ ดังนี้

๓.๑ เรื่องเดิม

สภาพปัญหาอุทกภัยในพื้นที่กลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และซ้ำซาก อาทิเช่น ในปี พ.ศ.๒๕๑๘, พ.ศ.๒๕๒๑, พ.ศ.๒๕๒๓, พ.ศ.๒๕๒๖, พ.ศ.๒๕๓๘, พ.ศ.๒๕๔๕, พ.ศ.๒๕๔๙, พ.ศ.๒๕๕๑, พ.ศ.๒๕๕๓ และปี พ.ศ.๒๕๕๔ เป็นมหาอุทกภัยครอบคลุมพื้นที่กว้างใหญ่ สร้างความเสียหายใหญ่หลวง ทั้งพื้นที่ชุมชน เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยธนาคารโลกได้ประเมินมูลค่าความเสียหายสูงถึง ๑.๔๒ ล้านล้านบาท ตามผลการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา อุทกภัยดังกล่าว โดยคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ได้มีมติแก้ไขปัญหายุ่งยากที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๓.๑.๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มติที่ประชุมเห็นชอบ ในหลักการแผนการบรรเทาอุทกภัยในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา ๙ แผนงาน (รวมโครงการคลองระบายน้ำหลาก ชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย)

๓.๑.๒ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ มติที่ประชุมเห็นชอบ แผนหลักการบรรเทาอุทกภัยในกลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง เพื่อเร่งระบายน้ำออกสู่ทะเลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นการปรับปรุงและก่อสร้างคลองระบายน้ำ เริ่มต้นโครงการที่ตำบลวัดโคก อำเภอบางบาล จังหวัดชัยนาท และจุดระบายออกทะเลที่ตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตัดยอด น้ำหลากหน้าเขื่อนเจ้าพระยาไปสู่ทะเลฝั่งตะวันออกเพิ่มขึ้นจากเดิม ๒๑๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที เป็น ๔๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

๓.๑.๓ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบการดำเนินการโครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย กรอบวงเงินงบประมาณโครงการ ๑๖๕,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ ๘ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๗) และให้พิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี ต่อไป (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

ทั้งนี้ ปัญหาอุทกภัยในลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างยังคงเกิดขึ้นอีกอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐, พ.ศ.๒๕๖๔, พ.ศ.๒๕๖๕ และ พ.ศ.๒๕๖๖ เป็นต้น

๓.๒ วัตถุประสงค์ของโครงการ

๓.๒.๑ เพื่อผันน้ำเหนือเขื่อนเจ้าพระยาผ่านแม่น้ำป่าสักลงสู่อ่าวไทย

๓.๒.๒ เพื่อบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง รวมถึงกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

๓.๓ ลักษณะโครงการ

โครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย มีพื้นที่โครงการครอบคลุม ๙ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดชัยนาท นครสวรรค์ ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นครนายก ฉะเชิงเทรา และสมุทรปราการ แบ่งการดำเนินงานเป็น ๒ ช่วง ดังนี้

๓.๓.๑ ช่วงปรับปรุงคลองชัยนาท - ป่าสัก ความยาว ๑๓๔.๓๖๕ กิโลเมตร มีอัตราการระบายน้ำหลากสูงสุด ๙๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที สรุปดังนี้

(๑) คลองส่งน้ำอนุศาสนนันท์ เป็นคลองส่งน้ำตาดคอนกรีตซึ่งตั้งอยู่ฝั่งขวาของคลอง ทำหน้าที่ส่งน้ำให้กับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา จำนวน ๔ โครงการ (มโนรมย์ ช่างแคว โคกกระเทียม และเริงราง) ความกว้างท้องคลอง ๔.๐๐ - ๑๔.๕๐ เมตร ความลึก ๓.๖๕ - ๖.๕๐ เมตร และความยาว ๑๒๐.๗๓๒ กิโลเมตร อัตราการไหลระหว่าง ๓๐ - ๑๒๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

(๒) คลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก เป็นคลองดินซึ่งตั้งอยู่ฝั่งซ้ายของคลอง ทำหน้าที่ระบายน้ำหลาก ความกว้างท้องคลอง ๓๗.๐๐ - ๗๒.๕๐ เมตร ความลึก ๙.๕๐ - ๑๐.๕๐ เมตร และความยาว ๑๓๔.๓๖๕ กิโลเมตร มีอัตราการระบายน้ำสูงสุด ๙๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ลงสู่แม่น้ำป่าสัก (การระบายน้ำหลากตามแนวคลองขุดใหม่ ๘๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และลงปลายคลองชัยนาท - ป่าสัก (เดิม) ๑๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที)

(๓) ถนนสัญจร ผิวทางลาดยาง ๒ ช่องจราจร กว้าง ๑๐ ม. ตลอดทั้งสองฝั่งคลอง

(๔) อาคารประกอบและส่วนประกอบอื่น และปรับปรุงอาคารประกอบ (เดิม)

๓.๓.๒ ช่วงคลองระบายน้ำหลากป่าสัก - อ่าวไทย ความยาว ๑๓๕.๖๕๕ กิโลเมตร อัตราระบายน้ำหลากสูงสุด ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที สรุปดังนี้

(๑) เขื่อนทดน้ำป่าสัก เป็นประตูระบายน้ำ ขนาด ๑๒.๕๐ x ๘.๐๐ เมตร จำนวน ๖ ช่อง สามารถระบายน้ำได้สูงสุด ๑,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ตั้งอยู่ด้านเหนือของเขื่อนพระรามหก ระยะทางประมาณ ๑.๕๐ กิโลเมตร

(๒) คลองระบายน้ำหลัก ความยาว ๑๓๕.๖๕๕ กิโลเมตร พร้อมถนนสัญจร
ผิวทางลาดยาง ตลอดทั้งสองฝั่งคลอง ประกอบด้วย

ช่วงที่ ๑ เป็นคลองดินสี่เหลี่ยมคางหมู เขตคลองกว้าง ๒๒๐ เมตร
ท้องคลองกว้าง ๑๐๕ เมตร ความลึก ๘ เมตร ความยาว ๐.๕๗ กิโลเมตร

ช่วงที่ ๒ เป็นคลองดินสี่เหลี่ยมคางหมู เขตคลองกว้าง ๑๗๐ เมตร
ท้องคลองกว้าง ๘๘ เมตร ความลึก ๗ เมตร ความยาว ๒๒.๔๓ กิโลเมตร

ช่วงที่ ๓ เป็นคลองดาดคอนกรีต U - shape เขตคลองกว้าง ๑๖๐ เมตร
ท้องคลองกว้าง ๘๕ เมตร ความลึก ๖ เมตร ความยาว ๑๑๒.๖๕๕ กิโลเมตร

(๓) คลองเชื่อมคลองระพีพัฒน์ ความยาว ๓.๔๓๓ กิโลเมตร

(๔) อาคารประกอบและส่วนประกอบอื่น ได้แก่ ประตูระบายน้ำ อาคารเชื่อม
จุดตัดคลอง อาคารเชื่อมจุดตัดคลองพร้อมประตูเรือสัญจร สะพานรถยนต์ สะพานรถไฟ อาคารจุดตัด
ทางคมนาคมทางบก สะพานน้ำ เป็นต้น

๓.๔ แผนการดำเนินงาน

๓.๔.๑ ระยะเวลาดำเนินการ ๘ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๗)

๓.๔.๒ วงเงินงบประมาณ ๑๖๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท

๓.๕ ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนด้านเศรษฐศาสตร์ (ระดับอัตราคิดลดที่ ๗ %)

อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (EIRR)

เท่ากับ ๑๐.๙๔ %

มูลค่าปัจจุบันตอบแทนสุทธิ (NPV)

เท่ากับ ๑๑๑,๓๑๘ ล้านบาท

อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (B/C Ratio)

เท่ากับ ๒.๑๒

๓.๖ สถานภาพโครงการ

๓.๖.๑ ด้านการศึกษาความเหมาะสม

(๑) ดำเนินการศึกษาความเหมาะสม และวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
เบื้องต้น แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕

(๒) ดำเนินการศึกษาทบทวนความเหมาะสมและวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
(EIA) แล้วเสร็จและได้เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ซึ่งมีมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๘
เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๘ เห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทางระบายน้ำหลัก
เจ้าพระยาฝั่งตะวันออกตอนล่าง (คลองระบายน้ำหลักชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย) (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓.๖.๒ ด้านการสำรวจ - ออกแบบ

(๑) ช่วงปรับปรุงคลองชัยนาท - ป่าสัก มีความยาว ๑๓๔.๓๖๕ กิโลเมตร
ออกแบบรายละเอียดแล้วเสร็จเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(๒) ช่วงคลองระบายน้ำหลักป่าสัก - อ่าวไทย มีความยาว ๑๓๕.๖๕๕ กิโลเมตร
ออกแบบรายละเอียดแล้วเสร็จเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๖.๓ ด้านการจัดหาที่ดิน (รวมประมาณ ๑๘,๔๘๔ ไร่)

(๑) ช่วงคลองระบายน้ำหลักชัยนาท - ป่าสัก จำเป็นต้องดำเนินการจัดหาที่ดิน
เพิ่มเติมจากพื้นที่แนวคลองเดิม เนื้อที่ประมาณ ๗๘๑ ไร่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม
ในการจัดหาที่ดินทั้งวิธีการเจรจาปรองดองและการเสนอขอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน

(๒) ช่วงคลองระบาย...

(๒) ช่วงคลองระบายน้ำหลากป่าสัก - อ่าวไทย จำเป็นต้องดำเนินการจัดหาที่ดินเพื่อก่อสร้างคลองระบายน้ำ เนื้อที่ประมาณ ๑๗,๗๐๓ ไร่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมในการจัดหาที่ดินทั้งวิธีการเจรจาปรองดองและการเสนอขอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน

๓.๖.๔ ด้านการขออนุญาตใช้พื้นที่

อยู่ระหว่างการขออนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมเจ้าท่า และกรมธนารักษ์

๓.๖.๕ ด้านการรับฟังความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมกับประชาชน

กรมชลประทานได้ดำเนินการจัดการประชาสัมพันธ์ มวลชนสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ตั้งแต่ขั้นตอนการศึกษาความเหมาะสมของโครงการและขั้นตอนการสำรวจออกแบบ โดยให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในทุกภาคส่วน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การกำหนดรูปแบบของโครงการโดยมีการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งประชาชนเห็นด้วยกับการพัฒนาโครงการและในขั้นตอนระหว่างการก่อสร้างจะได้ดำเนินการชี้แจงสร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่องต่อไป

๓.๖.๖ ด้านการบริหารจัดการน้ำ

กรมชลประทานได้จัดทำรายงานคู่มือการบริหารจัดการน้ำของโครงการ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) และได้มีการวิเคราะห์วิธีการบริหารจัดการน้ำไว้ในกรณีต่างๆ แบ่งตามระยะเวลาการพัฒนา โดยพิจารณาปริมาณน้ำในแม่น้ำป่าสักเป็นหลักในการบริหารจัดการน้ำ ประกอบด้วยกรณีพัฒนา ๓ กรณี ดังนี้

(๑) กรณีดำเนินการเฉพาะคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก ด้วยอัตราการระบายน้ำสูงสุด ๙๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

(๒) กรณีดำเนินการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก ด้วยอัตราการระบายน้ำสูงสุด ๙๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และปรับปรุงคลองระพีพัฒน์ด้วยอัตราการไหลสูงสุด ๔๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

(๓) กรณีดำเนินการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก ด้วยอัตราการระบายน้ำสูงสุด ๙๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที การปรับปรุงคลองระพีพัฒน์ด้วยอัตราการไหลสูงสุด ๔๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และดำเนินการคลองระบายน้ำหลากป่าสัก - อ่าวไทย ด้วยอัตราการไหลสูงสุด ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ช่วงคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก สามารถตัดยอดน้ำหลากหน้าเขื่อนเจ้าพระยาได้เพิ่มขึ้นจาก ๒๑๐ เป็น ๙๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และเร่งระบายน้ำลงสู่แม่น้ำป่าสักได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ช่วยลดระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาลดความเสี่ยงการเกิดน้ำล้นตลิ่งและบรรเทาปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ชุมชนพื้นที่เศรษฐกิจ และพื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง และพระนครศรีอยุธยา

๔.๒ สามารถช่วยบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตั้งแต่เหนือเขื่อนเจ้าพระยาและเหนือเขื่อนพระรามหกส่งสู่อ่าวไทยเป็นประมาณ ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

๔.๓ ช่วยบรรเทาอุทกภัยหรือลดมูลค่าความเสียหายรวมจากอุทกภัยเฉลี่ยปีละ ๑๖,๙๓๘.๒๑ ล้านบาท

๔.๔ สามารถบริหารจัดการน้ำหลากจากแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสักลงทะเลอ่าวไทย เพื่อลดพื้นที่น้ำท่วมบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างได้ประมาณ ๓.๔๘ ล้านไร่ (อ้างอิงจากกรณีเหตุการณ์น้ำท่วม ปี พ.ศ. ๒๕๕๔)

๔.๕ สามารถเก็บกักน้ำไว้ในคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย ได้ประมาณ ๑๕๕.๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตร

๔.๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาในพื้นที่ ได้แก่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาช่องแค โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระเทียม และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง

๔.๗ ถนนเลียบบคลองระบายน้ำหลากจะช่วยลดต้นทุนการสัญจรหรือค่าเดินทางและการขนส่งสินค้าเกษตรและประหยัดเวลาการเดินทางให้แก่ประชาชน เกิดผลตอบแทนเฉลี่ยปีละ ๖๔.๔๑ ล้านบาท

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

๕.๑ งบประมาณในการดำเนินโครงการรวมทั้งสิ้น ๑๖๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท แบ่งเป็น งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๕๕,๕๒๑.๐๐ ล้านบาท และงบเงินกู้ ๑๐๙,๔๗๙.๐๐ ล้านบาท

๕.๒ แผนการใช้งบประมาณในแต่ละปี ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ พ.ศ.	งบประมาณรายจ่าย ประจำปี	งบเงินกู้	รวม
๒๕๗๐	๒,๒๓๗.๙๑	-	๒,๒๓๗.๙๑
๒๕๗๑	๑๒,๐๙๙.๘๑	๔๖๖.๒๐	๑๒,๕๖๖.๐๑
๒๕๗๒	๑๔,๔๗๔.๙๗	๑๓,๙๖๑.๓๐	๒๘,๔๓๖.๒๗
๒๕๗๓	๑๒,๘๗๗.๙๓	๒๓,๔๘๑.๖๓	๓๖,๓๕๙.๕๖
๒๕๗๔	๕,๕๙๗.๙๑	๒๔,๗๖๕.๑๘	๓๐,๓๖๓.๐๙
๒๕๗๕	๓,๕๒๓.๒๐	๒๔,๓๖๕.๕๘	๒๗,๘๘๘.๗๘
๒๕๗๖	๑,๐๙๔.๑๔	๑๘,๒๕๕.๓๓	๑๙,๓๔๙.๔๗
๒๕๗๗	๓,๖๑๕.๑๓	๔,๑๘๓.๗๘	๗,๗๙๘.๙๑
รวม	๕๕,๕๒๑.๐๐	๑๐๙,๔๗๙.๐๐	๑๖๕,๐๐๐.๐๐

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ ความเห็นจากการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ดังนี้

๖.๑.๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบในหลักการ แผนบรรเทาอุทกภัยในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ๙ แผนงาน โดยให้เร่งดำเนินการแผนการปรับปรุงระบบชลประทาน เจ้าพระยาฝั่งตะวันออกตอนล่าง และแผนคลองระบายน้ำหลากเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก (ปรับปรุงคลองชัยนาท - ป่าสักเป็นคลองส่งน้ำคู่ขนานคลองระบายน้ำ)

๖.๑.๒ ครั้งที่...

๖.๑.๒ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบแผนหลักการบริหารอุทยานในลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง จำนวน ๔ แผนงานหลัก

๖.๑.๓ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการดำเนินการโครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย กรอบวงเงินงบประมาณโครงการ ๑๖๕,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ ๘ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๗)

๖.๒ ตามหนังสือคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ ทส (กกวล) ๑๐๐๘/ว๙๐๖ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) โดยให้กรมชลประทานดำเนินการ ดังนี้

๖.๒.๑ ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและแผนปฏิบัติการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของกรมชลประทาน ซึ่งผ่านการพิจารณาจาก คชก. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอย่างเคร่งครัด

๖.๒.๒ ให้ตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และแผนปฏิบัติการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้

๖.๒.๓ นำความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๑/๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไป

๖.๓ ตามหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนที่ นร ๑๑๐๗/๓๔๗๗ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) โดยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้วมีมติ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ ดังนี้

๖.๓.๑ เห็นชอบในหลักการของโครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทานเสนอ ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของแผนหลักเพื่อบรรเทาอุทกภัยในลุ่มน้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออกตอนล่าง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการน้ำหลากและลดอุทกภัยในพื้นที่ อย่างไรก็ตามจากการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ พบว่าปัจจัยสำเร็จของโครงการคือการจัดหาที่ดินเพื่อดำเนินโครงการในช่วงแผนงานคลองระบายน้ำป่าสัก - อ่าวไทย ซึ่งเป็นเอกสารสิทธิทั้งหมด จึงเห็นควรให้กรมชลประทานเร่งรัดการจัดหาที่ดิน ประสานปรับรูปแบบก่อสร้างร่วมกับหน่วยงานอื่นให้สอดคล้องกับการดำเนินโครงการ รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของผู้ได้รับผลกระทบและประเมินค่าขนย้ายที่เกิดขึ้นให้ครบถ้วน จัดทำแผนการโยกย้ายประชาชนให้เห็นผลเป็นรูปธรรม และสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

กรมชลประทานขอเรียนว่า ในด้านการจัดหาที่ดิน ปัจจุบันกรมชลประทานอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินงานหมายสี่เขตชลประทานตลอดแนวคลองระบายน้ำหลาก และหากคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กรมชลประทานดำเนินโครงการแล้ว กรมชลประทานจะเริ่มการปักหลักเขตชลประทาน การรังวัดที่ดิน จัดทำบัญชีค่าชดเชยที่ดิน และการจ่ายค่าชดเชยที่ดินสิ่งก่อสร้างตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป สำหรับแนวคลองระบายน้ำหลากที่ติดกับสิ่งก่อสร้างของหน่วยงานอื่น กรมชลประทานได้มีการประสานและประชุมร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่แล้วตั้งแต่ในขั้นการออกแบบโครงการ รวมทั้งขั้นตอนการเตรียมความพร้อมก่อสร้างโครงการ เพื่อบูรณาการปรับปรุงแบบงานก่อสร้างให้สอดคล้องกัน ทั้งนี้งบประมาณที่เกี่ยวข้อง กรมชลประทานให้ประมาณการรวมไว้ในกรอบวงเงินโครงการแล้ว นอกจากนี้ในประเด็นจำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการ ได้มีการสำรวจและประเมินทั้งในช่วงระหว่างการศึกษาความเหมาะสมโครงการ และการสำรวจออกแบบโครงการไว้แล้ว อย่างไรก็ตามในช่วงเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มงานก่อสร้าง กรมชลประทานจะเร่งรัดดำเนินการสำรวจตรวจสอบผู้ได้รับผลกระทบและจัดทำค่าชดเชยที่เกิดขึ้นให้ครบถ้วน รวมทั้งจัดทำแผนการโยกย้ายประชาชนร่วมกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เพื่อกำหนดมาตรการที่เป็นรูปธรรมต่อไป

๖.๓.๒ เห็นควรให้กรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์จากโครงการในมิติต่างๆ เช่น การใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม การขนส่งทางน้ำ และการท่องเที่ยว เพื่อให้โครงการสร้างผลประโยชน์ต่อประชาชนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่

กรมชลประทานขอเรียนว่า โครงการคลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย นอกจากมีเป้าหมายหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและบรรเทาอุทกภัย ซึ่งสามารถลดความเสียหายจากอุทกภัยได้เฉลี่ยปีละ ๑๖,๙๓๘.๒๑ ล้านบาท แล้ว ยังเกิดมีผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ ประชาชน และสังคม ได้แก่ เป็นแหล่งน้ำสนับสนุนพื้นที่การเกษตรในฤดูแล้ง เนื่องจากมีน้ำในคลองที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ประมาณ ๑๕๕.๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งประเมินว่าจะเกิดผลตอบแทนด้านการเกษตรเฉลี่ยปีละ ๑๕๑.๐๕ ล้านบาท ในขณะที่ถนนเลียบริมคลองระบายน้ำหลากจะช่วยลดต้นทุนการสัญจรหรือค่าเดินทางและการขนส่งสินค้าเกษตร และประหยัดเวลาการเดินทางให้แก่ประชาชน เกิดผลตอบแทนเฉลี่ยปีละ ๖๔.๔๑ ล้านบาท นอกเหนือจากผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว กรมชลประทานยังมีแผนที่จะขยายผลการใช้ประโยชน์โครงการในอนาคต ด้วยการพัฒนาเป็นแหล่งน้ำดิบสนับสนุนการประปาเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและลดการพึ่งพาบ่อบาดาล ตลอดจนปรับปรุงภูมิทัศน์ริมคลองเป็นพื้นที่สันทนาการ แหล่งท่องเที่ยว และวางแผนการศึกษาความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้ผิวน้ำเพื่อติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ให้สอดคล้องกับระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๖.๓.๓ เห็นควรให้กรมชลประทาน ประสานกระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกรอบวงเงิน และแหล่งเงินลงทุนของโครงการให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องและครบถ้วน รวมถึงจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของโครงการ เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติโครงการ ในส่วนที่เหลือต่อไป

กรมชลประทานขอเรียนว่า กรมชลประทานได้ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานงบประมาณ และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะแล้ว เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมกรอบวงเงิน และแหล่งลงทุนของโครงการรวมถึงแผนบริหารความเสี่ยงของโครงการ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบกรอบวงเงินโครงการ ๑๖๕,๐๐๐ ล้านบาท โดยสำนักงานงบประมาณ และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ จะพิจารณาการสนับสนุน และแหล่งเงินลงทุนโครงการให้เหมาะสมสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้เสนอได้เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้ “(๘) การริเริ่มโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีวงเงินตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่โครงการลงทุนที่กำหนดในแผนงานที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหรือเห็นชอบกับแผนงานนั้นแล้ว”

๘. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

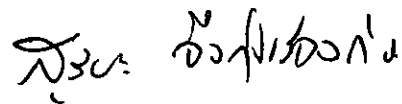
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ อนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมชลประทาน ดำเนินโครงการ คลองระบายน้ำหลากชัยนาท - ป่าสัก - อ่าวไทย กำหนดแผนงานโครงการ ๘ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๗) กรอบวงเงินโครงการ ๑๖๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท

๘.๒ มอบหมายให้ สำนักงบประมาณ และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ พิจารณาสับสนุน และหาแหล่งเงินลงทุนของโครงการให้เหมาะสมสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องและครบถ้วน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่

โทร. โทรสาร ๐ ๒๖๖๙ ๕๐๒๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th